

KLASA: UP/I-344-03/18-11/106

URBROJ: 376-10-18-13

Zagreb, 23. svibnja 2018.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 17. stavka 3. i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17) i članka 100. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine Gračišće i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, pokrenutom na zahtjev Općine Gračišće, zastupane po Odvjetničkom uredu

, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, 23. svibnja 2018.

donijela je

DJELOMIČNO RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9 (dalje: HT), infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja ovog djelomičnog rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Općine Gračišće prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Pazin dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta jedinice lokalne samouprave Gračišće, veljača 2018.g. (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja.
- II. Količinu i vrstu EKI iz točke I. ovog djelomičnog rješenja čine trase kabelaške kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu.
- III. Utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz točke I. ovog djelomičnog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Pazin ili podredno Odjelu za katastar nekretnina Pazin, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17).
- IV. Utvrđuje se da Općina Gračišće ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta iz točke III. ovog djelomičnog rješenja od 12. siječnja 2018. nadalje, odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I. u korist Općine Gračišće ukoliko je ista nastupila nakon 12. siječnja 2018., prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Pazin dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji.

- V. Obvezuje se HT u roku od 8 dana od primitka ovog djelomičnog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz točaka I., II. i III. ovog djelomičnog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Općini Gračišće.
- VI. Obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog djelomičnog rješenja platiti Općini Gračišće naknadu za pravo puta iz ovog djelomičnog rješenja za prvu godinu. Svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta se plaća u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena.
- VII. Obvezuje se Općina Gračišće omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz točke I. ovog djelomičnog rješenja.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 12. siječnja 2018. zahtjev Općine Gračišće (dalje: Općina) za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine te utvrđivanje visine naknade za pravo puta, sukladno članku 28. stavku 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama i članku 5. stavku 1. Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta. Općina je zahtjevu priložila Izjavu o otkazu ugovora o osnivanju prava služnosti od 27. prosinca 2017. kojom otkazuje Ugovor o osnivanju prava služnosti T4.4.2-134/2016 od 1. ožujka 2016. (KLASA: 701-01/15-01/03, URBROJ: 2163/02-01-01-16-5) i Aneks 1. Ugovora o osnivanju prava služnosti broj T442-134/2016 od 30. svibnja 2016. sklopljen sa IIT-om.

HAKOM je 19. siječnja 2018. zaključkom, KLASA: UP/I-344-03/18-11/106, URBROJ: 376-10-18-2 obavijestio HT o podnesenom zahtjevu i naložio da se pisanom izjavom očituje da li posjeduje izgrađenu EKI na administrativnom području Općine te da li je za istu infrastrukturni operator. Ukoliko je infrastrukturni operator, HT-u je naloženo dostaviti HAKOM-u i Općini kompletni geodetski elaborat na katastarskim podlogama, u digitalnom obliku, (vektORIZIRANI digitalni katastarski plan) za cjelokupnu EKI, za trase kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Općine, popunjenu Tablicu 1 s popisom svih katastarskih čestica na cijelom administrativnom području Općine na kojima ima postavljenu EKI s podacima o vlasnicima ili upraviteljima predmetnih katastarskih čestica te količinama postavljene elektroničke komunikacijske infrastrukture na istima. Nadalje, HT-u je naloženo dostaviti HAKOM-u i Općini kompletni geodetski elaborat za pravo puta u tiskanom obliku, izvatke iz zemljišnih knjiga za katastarske čestice na kojima je izgrađena EKI, uporabnu dozvolu (ako ju posjeduje) ili ovjerenu izjavu ovlaštenog predstavnika da se koristi predmetnom EKI bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena predmetna infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezine uporabe, te dokaz da je izgradio predmetnu infrastrukturu (samo ako ne posjeduje uporabnu dozvolu).

Dana 31. siječnja 2018. HT je dostavio očitovanje u kojem navodi kako je infrastrukturni operator za izgrađenu EKI na cijelom administrativnom području Općine.

HT je dopisom broj T4.3.1. od 16. veljače 2018. dostavio sljedeću dokumentaciju:

- geodetski elaborat na katastarskim podlogama u digitalnom obliku i tiskanom obliku (vektORIZIRANI digitalni katastarski plan) za cjelokupnu EKI za trase kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Općine i potvrdu da je isti predan u nadležni područni ured za katastar vodova - Elaborat za pravo puta jedinice lokalne samouprave Gračišće, veljača 2018.g.;
- izjavu o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnicima nekretnina;
- izvadak iz odluke da se predmetne infrastruktura nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala HT-a;
- tablice s popisom svih katastarskih čestica na cijelom administrativnom području Općine na kojima ima postavljenu EKI s podacima o vlasnicima ili upraviteljima predmetnih katastarskih čestica te količinama postavljene EKI na istima;
- Tablica 1 - obrazac u elektroničkom obliku s popisom katastarskih čestica Općine te s količinama postavljene EKI na istima.

U nastavku postupka, Općina je 6. ožujka 2018. dostavila Tablicu 1 s prikazanim zapisima označenim (*stupac 29; upisani vlasnik*) kao nesporno zemljišnoknjižno vlasništvo Općine („*Tablica 1 HAKOM Gračišće -ZK ČISTO*“). Nadalje, Općina predlaže da za navedene čestice HAKOM donese djelomično rješenje sukladno članku 100. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09, dalje: ZUP), bez održavanja usmene rasprave. Također, Općina potražuje i naknadu prouzročenih troškova temeljem odredbe članka 161. stavka 2. ZUP-a, sukladno odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika u iznosu od 2.500,00 kuna.

Dana 22. ožujka 2018. HT se očitovao vezano za Ugovor o osnivanju prava služnosti te osporava osnovanost otkaza Ugovora i Aneksa 1. Ugovora jer ugovor traje sve dok traje potreba za korištenjem služnosti te otkaz nije predviđen kao način prestanka služnosti. Dalje navodi kako se Općina može pojaviti kao ovlaštenik prava na naknadu samo za one nekretnine za koje se može legitimirati kao njihov vlasnik na temelju ovjerenih izvadaka iz zemljišne knjige. Protivi se donošenju djelomičnog rješenja u ovom upravnom postupku.

Obzirom da niti jedna stranka postupka nije zatražila održavanje usmene rasprave, ista u postupku nije održana.

HAKOM je temeljem prikupljenih podataka i javno dostupnih evidencija, utvrdio kako slijedi.

Općina traži provođenje postupka iz članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) u odnosu na nekretnine koje su u njezinom vlasništvu. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno utvrditi je li HT na administrativnom području Općine infrastrukturni operator, količinu i vrstu EKI koju ima na predmetnom području, visinu naknade za pravo puta koju je obvezan plaćati Općini kao vlasniku nekretnina na kojima se nalazi EKI te datum od kojeg teče obveza plaćanja naknade za pravo puta.

HT je infrastrukturni operator na području Općine

Temeljem članka 28. ZEK-a smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio EKI na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta:

-da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika,

– da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja.

Da je HT infrastrukturni operator na administrativnom području Općine proizlazi iz izjave HT-a broj 518/2018 od 5. veljače 2018. o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s vlasnikom nekretnina na administrativnom području Općine, kao i izvatka iz odluke da se predmetna EKI nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala od 29. siječnja 2018. Navedene dokumente Općina nije osporila. Dakle, nesporno je utvrđeno da HT ima pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi njegova EKI, jer navedeno pravo proizlazi iz članka 28. stavka 1. ZEK-a.

Nadalje, člancima 27. – 29. ZEK-a regulirana su prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Dakle, pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi EKI HT-a nesporno postoji u korist HT-a, iz čega proizlazi da i naknada za pravo puta nesporno pripada vlasnicima nekretnina.

Općina je pokretanjem postupka pred HAKOM-om jasno izrazila volju da joj se rješenjem odredi naknada za pravo puta na nekretninama u njezinu vlasništvu.

Količina i vrsta EKI HT-a

Količina, vrsta i prostorni položaj EKI HT-a na administrativnom području Općine pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine nije sporna među strankama te ista proizlazi iz Elaborata za pravo puta jedinice lokalne samouprave Gračišće, veljača 2018.g., koji dokument je u dijelu koji se odnosi na podatke o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi, nesporan među strankama. U navedenom dokumentu, za cjelokupnu EKI (za trase kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI-a na cijelom administrativnom području Općine, pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine, kao i vrsta i količina EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici.

Vlasništvo Općine na katastarskim česticama na kojima se nalazi EKI HT-a

HT je podnio prigovor nedostatka aktivne legitimacije Općine u trenutku podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka jer se Općina trebala legitimirati valjanim zemljišnoknjižnim izvacima za svaku pojedinu kč. za koju traži naknadu za pravo puta. Nastavno na navedeno, HAKOM je stava kako je obveza infrastrukturnog operatora za kojeg se pretpostavlja da ima EKI koju je ranije izgradio i koju koristi u smislu članka 28. ZEK-a, najprije dostaviti podatke o istoj, a podatke o vlasništvu nekretnina na kojima se nalazi EKI, moguće je utvrđivati tek nakon što su poznati točni podaci o vrsti i količini EKI i njenom prostornom položaju na svakoj pojedinoj kč., sukladno članku 5. stavku 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN 152/11, 151/14, 95/17, dalje: Pravilnik). Naime, bez dostave podataka od strane infrastrukturnog operatora o izgrađenoj EKI na određenom području, s detaljnim podacima o vrsti, količini i prostornom položaju EKI na svakoj pojedinoj kč., Općini je nemoguće ostvarivati pravo na naknadu za pravo puta u ovom postupku, obzirom da ne postoji javno dostupna evidencija o EKI, niti je ista dostupna na drugi način.

Stoga je u ovom postupku bilo potrebno najprije utvrditi podatke o vrsti, količini i prostornom položaju EKI HT-a, a tek potom vlasništvo podnositelja zahtjeva na nekretninama na kojima se nalazi navedena infrastruktura. Podatci o vlasništvu nekretnina Općine javno su dostupni uvidom u evidenciju o nekretninama i vlasništvu koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Pazin na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave - na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, <https://oss.uredjenazemlja.hr.>, uzimajući u obzir podatke o EKI po svakoj pojedinoj kč., kako je navedeno u Elaboratu.

Nadalje, imajući u vidu činjenicu da su u razdoblju od pokretanja postupka pred HAKOM-om (od kojeg trenutka teče pravo na naknadu za pravo puta vlasniku nekretnine) do dana donošenja rješenja, moguće promjene zemljišno knjižnog stanja (podataka o nekretnini i o vlasništvu), HAKOM je smatrao opravdanim podatke o nekretnini i vlasništvu vezati uz javno dostupnu evidenciju Zemljišnoknjižnog odjela Pazin na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave, na dan donošenja ovog djelomičnog rješenja, ne navodeći u izreci zasebno podatke o katastarskim česticama. Time se izbjegava mogućnost pogrešaka, a izrada konačnog obračuna prepušta se infrastrukturnom operatoru temeljem točno određenih i nespornih parametara o vrsti, količini i prostornom položaju njegove EKI koji se povezuju s točno određenim i nespornim podacima o vlasništvu Općine na predmetnim nekretninama, prema javnoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Pazin. Stoga je HAKOM odredio da se pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta uzima vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu i zemljišnoknjižnom stanju vlasništva nekretnina u korist Općine na dan donošenja ovog djelomičnog rješenja.

Pravo na naknadu za pravo puta Općina ima u onim suvlasničkim udjelima koji su navedeni u evidenciji zemljišne knjige Zemljišnoknjižnog odjela Pazin, a ako udjeli nisu određeni uzima se da su jednaki, temeljem članka 36. stavka 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14).

Datum od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta

Zahtjev Općine podnesen je 12. siječnja 2018. te je HAKOM u ovom postupku zaključio da je zahtjev uredan i u skladu sa člankom 28. stavkom 6. ZEK-a i člankom 5. stavkom 1. i 2. Pravilnika.

Temeljem članka 5. stavka 4. Pravilnika te uz primjenu članka 9. stavka 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta (NN 95/17), propisano je da će HAKOM za razdoblje od zaprimanja zahtjeva, rješenjem utvrditi infrastrukturnog operatora, količinu i vrstu elektroničke komunikacijske infrastrukture koja je izgrađena na nekretninama iz stavka 1. te visinu godišnje naknade za pravo puta. Stoga je kao datum od kojeg teče obveza infrastrukturnog operatora plaćati naknadu za pravo puta, određen 12. siječnja 2018., osim za nekretnine za koje iz službene evidencije koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Pazin proizlazi da je Općina na njima uknjižila pravo vlasništva nakon navedenog datuma, a do dana donošenja ovog djelomičnog rješenja. U tom slučaju, naknada za pravo puta teče od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na predmetnoj nekretnini u korist Općine, a koji podaci su javno dostupni uvidom u povijesne zemljišnoknjižne izvratke.

Među strankama je prije pokretanja ovog postupka bio na snazi Ugovor o osnivanju prava služnosti T4.4.2-134/2016 od 1. ožujka 2016. i Aneks 1. Ugovora o osnivanju prava služnosti broj T442-134/2016 od 30. svibnja 2016.. HAKOM je izvršio uvid u dokument - „Izjava o otkazu ugovora o osnivanju prava služnosti od 27. prosinca 2017.“

Ugovor i Aneks 1. Ugovora je prema pravnom shvaćanju Općine raskinut izjavom o otkazu od 27. prosinca 2017., a otkaz stupa na snagu od dana primitka izjave o otkazu od strane HT-a. Izjava o otkazu je zaprimljena od strane HT-a 28. prosinca 2017. Iako HT osporava valjanost otkaza Ugovora i Aneksa 1. Ugovora, člankom 9. Ugovora stranke su ugovorile da se pravo služnosti daje na neodređeno vrijeme. Temeljem članka 212. stavka 1. i 3. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, dalje: ZOO) propisano je da ako trajanje obveznog odnosa nije određeno, svaka ga strana može okončati otkazom koji se može dati u svako doba, samo ne u nevrijeme. Stoga je HAKOM utvrdio da su Ugovor i Aneks 1. Ugovora raskinuti 28. prosinca 2017.

Visina naknade za pravo puta

Visina naknade za pravo puta je utvrđena imajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj kč. prema podacima koje je HT dostavio u Elaboratu te vrsti i površini zemljišta koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje EKI, a prema službenoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Pazin ili podredno Odjela za katastar nekretnina Pazin, primjenjujući iznose naknada prema vrsti nekretnine i način obračuna, kako je navedeno u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika.

Godišnja naknada prema vrsti nekretnine definirana je člankom 7. stavkom 1. Pravilnika, sukladno kategorizaciji nekretnina iz članka 6. stavka 2. Pravilnika, a prema vrsti zemljišta. Ukupni iznos naknade za prvu godinu se plaća u roku određenom točkom VI. djelomičnog rješenja. Sukladno točki V. ovog djelomičnog rješenja HT mora dostaviti detaljan obračun sa podacima koji su primijenjeni, a prilikom obračuna, potrebno je koristiti Tablicu 1, Dodatak 2 Pravilnika, a koja je između stranaka razmijenjena u ovom postupku.

U odnosu na preostale čestice na kojima se nalazi HT-ova EKI, za koje je HT u Elaboratu naveo da se nalaze na administrativnom području Općine, obzirom da vlasništvo Općine na istima ne proizlazi iz zemljišno knjižnog stanja prema evidenciji koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Pazin, radi utvrđivanja izvanaknjižnog vlasništva Općine na tim nekretninama naknadno će se provesti ispitni postupak i analizirati dokazi dostavljeni HAKOM-u.

O zahtjevu za naknadu odvjetničkog troška HAKOM će odlučiti konačnim rješenjem.

Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 28. stavka 6. ZEK-a i članka 100. stavka 1. ZUP-a, riješio kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

RAVNATELJ

mr. sc. Mario Weber

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb, osobnom dostavom
2. Općina Gračišće, po punomoćniku
- poštom s povratnicom
3. U spis

